

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНИХ МОВ
ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ**

Збірник наукових статей

ЛЬВІВ - 2023

УДК 37.041:811

ББК 81.2р.

А 43

*Рекомендовано Вченою радою факультету № 2 ІПФПНП ЛьвДУВС
(протокол № 7 від 13.12.2023)*

Рецензенти:

Оленюк О.В., доцент кафедри англійської філології факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка кандидат філологічних наук, доцент

Андрусішин Р.М., заступник декана факультету №2 ІПФПНП Львівського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук

А 43 Актуальні проблеми навчання іноземних мов для спеціальних цілей: Збірник наукових статей / Укладач: Л.І. Кузьо. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 131 с.

У збірнику акцентовано увагу на методичних аспектах, спрямованих на розвиток мовної культури як стратегічного засобу забезпечення лінгвістичної безпеки держави; формуванні іншомовної компетентності правоохоронців України, враховуючи сучасні виклики та потреби; міжкультурній іншомовній компетентності загалом, що стає ключовою у навчальному процесі. Увага приділена організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, використанню інноваційних форм та методів навчання мов. Досліджено використання онлайн-навчання як альтернативної форми традиційного навчання, його переваги та виклики. Окремі дослідження присвячені викликам та можливостям, які виникають у зв'язку із сучасними умовами навчання мов, зокрема у мультикультурному аспекті, підкреслюючи важливість розуміння різноманітності культур у процесі вивчення та використання мов.

**УДК 37.041:811
ББК 81.2р.**

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2023

9. URL:<https://www.village.com.ua/village/city/russian-war-crimes/340049-how-to-support-kids-mental-health-during-and-after-war-current-initiatives-in-ukraine>

Наталія МЕДВІДЬ

Олег КАЧМАРИК

магістр 1 курсу Інституту права

(Львівський державний університет внутрішніх справ)

МОТИВАЦІЯ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ

Анотація. У статті підкреслюється важливість української мови як символу національної державності та ідентичності, а також ключові аспекти її сучасної ситуації. Важливою частиною процесу консолідації суспільства є активна підтримка української мови, яка символізує національну єдність та відмінність від агресора. Після російського вторгнення зросло зацікавлення громадян України у збереженні та розвитку української мови. Це може мати вплив на політику мовної держави та законодавство щодо використання української мови.

Українська мова набуває популярності в інтернет-просторі. Це відбувається через збільшену кількість веб-ресурсів, соціальних мереж, та інтернет-сервісів, які надають можливість користувачам спілкуватися та отримувати інформацію на українській мові. Українська мова є важливим аспектом культурної та національної ідентичності України, і ця мовна ситуація свідчить про активний розвиток українського суспільства та зусилля збереження та підтримки рідної мови в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: *мовна ситуація, ідентичність, україномовний контент, навчальний ресурс, індивідуальні освітні траєкторії.*

Abstract. The importance of the Ukrainian language as a symbol of national statehood and identity, as well as key aspects of its current situation are emphasized in the article. The war in Ukraine has led to the consolidation of society. An important part of the consolidation process is the active support of the Ukrainian language, which symbolizes national unity and difference from the aggressor. After the Russian invasion, the interest of Ukrainian citizens in preserving and developing the Ukrainian language has increased. This may have an impact on the language state's policy and legislation on the use of the Ukrainian language.

The Ukrainian language is gaining popularity in the Internet space. This is due to the increased number of web resources, social networks, and Internet services that allow users to communicate and receive information in Ukrainian. The Ukrainian language is an important aspect of Ukraine's cultural and national identity, and this linguistic situation is evidence of the active development of Ukrainian society and efforts to preserve and support the native language in the face of modern challenges.

Keywords: *language situation, identity, Ukrainian-language content, educational resource, individual educational trajectories.*

Постановка проблеми. Обговорення теми мови під час війни є не лише актуальним, а й необхідним. Навіть коли перед країною стоїть важлива мета - перемогти ворога, розуміння важливості мови і культурної самостійності також має своє місце. Російське вторгнення в Україну має серйозні наслідки, включаючи спроби денацифікації країни, які передбачають позбавлення українців їхньої культурної та політичної самостійності, асиміляцію та перетворення на поневолений народ.

Мета статті - обговорення мови, а також інших чинників ідентичності, таких як культура і історія, що виступають важливими складовими зміцнення національної єдності та опору агресору. Розуміння, що мова є важливим складовим елементом національного самосприйняття, може допомогти українському народу та молодому поколінню залишатися стійким до впливу ззовні та відстоювати свої права і ідентичність.

Виклад основного матеріалу. В умовах кризових ситуацій, таких як війна, мова набуває важливої ролі в національній об'єднаності та визначенні "свого" та "чужого". В 2022 році українська мова відіграла ключову роль у цьому процесі, виконуючи функцію інтеграції та ідентифікації. У той же час, російська мова, залишаючись для деяких українців засобом комунікації, втратила свій колишній статус як національний маркер.

Повномасштабне вторгнення Росії сприяло активізації процесу українізації. Українська мова поступово почала відігравати домінуючу роль в регіонах Південної та Східної України, а також в сферах неформального спілкування, професійної діяльності та віртуального простору, де раніше вона не мала стільки впливу.

Масовий вимушений виїзд українських громадян за кордон значно підвищив інтерес іноземців до вивчення української мови. Всього за кілька місяців після російської агресії, українська мова стала однією з популярних європейських мов, і її популярність на світовому рівні відчутно зросла.

Додатковим стимулом для розвитку та підвищення престижу української мови стала внутрішня міграція населення. Також цілком є імплементація україноцентричних громадських ініціатив, подібних тим, які вже реалізують деякі українські заклади вищої освіти.

Одним з важливих символів національної державності та національної ідентичності, який зазнав впливу через повномасштабне російське вторгнення, є українська мова. Можна виділити декілька ключових аспектів, що характеризують сучасну мовну ситуацію. Війна спричинила консолідацію українського суспільства і відчутно вплинула на ставлення громадян до питання статусу мови. Також українська мова набуває популярності в інтернет-просторі. Ряд компаній налаштовують свій сервіс так, щоб українська мова відображалася на будь-якій пошуковій сторінці для користувачів з України [1].

Процес зростання популярності української мови та інтересу до її вивчення триває однаково як в Україні, так і за її межами. Російська збройна агресія призвела до значного переміщення населення зі Сходу України в центральні та західні

регіони. Більшість внутрішніх переселенців розмовляють російською мовою. Це створило сприятливі умови для вивчення української мови багатьма з них. З цією метою у 2022 році був започаткований активний проєкт під назвою "Єдині". Після проведення восьми курсів, майже 50 тисяч людей успішно перейшли на використання української мови. Проєкт продовжує діяти й надалі і відкритий для всіх охочих, абсолютно безкоштовно та з будь-якої точки світу. Наразі проєкт "Єдині" реалізується в 25 українських містах та об'єднаних територіальних громадах.

Одночасно, на знак солідарності з Україною, українську мову почали вивчати понад 1,3 мільйона іноземних користувачів. Особливо великою популярністю вона користується в державах, які приймають найбільше число біженців з України. Російська агресія відзначила важливість не лише заходів державної політики, активних громадських ініціатив для розвитку та піднесення престижу української мови, але й мотивацію до удосконалення навичок володіння державною мовою здобувачів вищої освіти.

З початку війни українська освіта пройшла численні трансформації. Здобувачі освіти та педагоги, в більшості населених пунктів, були вимушені переселитися в межах України або за її кордонами через загрозу життю, бойові дії та тимчасову окупацію окремих територій.

Здобувачів освіти навчаються в перервах між повітряними тривогами та переживаннями стресу в бомбосховищах. Тому важливо, щоб процес навчання був адаптований до цієї складної ситуації і освіта була доступною для молоді. Гнучкий підхід до організації роботи навчальних закладів та налаштування освітнього процесу так, щоб він був комфортним і безпечним для здобувачів освіти та викладачів, надзвичайно важливий.

Вивчення української мови є беззаперечно важливим, оскільки вона впливає на культурне та політичне життя суспільства і є невід'ємним елементом формування менталітету та національної свідомості народу. У воєнний час під час проведення практичних занять з української мови важливо максимально врахувати цінний досвід дистанційної освіти. Ця форма організації освітнього процесу в

умовах воєнного стану є найбезпечнішою та найоптимальнішою. Під час дистанційного навчання важливо застосовувати різні форми та методи роботи. Викладачам необхідно адаптувати навчальні ресурси до особливостей груп та можливостей здобувачів освіти. Таке навчання відкриває нові можливості для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

Оскільки освітній процес здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання, важливо провести із студентами повторення правил роботи з онлайн-платформами та взаємодії в хмарних сервісах. Також слід узгодити інструменти для спільної роботи з документами та засоби для групової діяльності та комунікації. Обрання єдиної інтернет-платформи для забезпечення освітнього процесу в умовах дистанційного навчання спростить взаємодію між учасниками навчального процесу.

Для успішного переходу на онлайн-навчання виникає потреба в користуванні інструментами з функціями групових чатів, дзвінків та конференцій. Один із найбільш пристосованих для навчання та зручних у використанні інструментів - це програма Zoom, яка дозволяє проводити онлайн-заняття з високоякісним відео та функцією демонстрації матеріалів на робочому столі ПК. За допомогою Zoom можна планувати заняття заздалегідь та запрошувати учасників, а також записувати уроки з участю студентів. Платформа також дозволяє організовувати загальні та приватні чати для листування та обміну матеріалами.

Дистанційне навчання не обмежується лише онлайн-заняттями в Zoom. Цей формат дозволяє здобувачам освіти працювати в групах, розробляти проекти та виконувати завдання на різних рівнях складності. Партнерство в роботі може використовуватися як під час онлайн-занять, так і для більш масштабних завдань, що потребують тривалішого виконання.

При виборі навчальних завдань важливо уникати одноманітності і репродуктивності, а замість цього збільшувати кількість завдань творчого спрямування. У цьому можуть допомагати різноманітні сервіси. Наприклад, за допомогою Wordart учні можуть створювати яскраві хмари слів різної форми, візуалізувати поняття, шукати зайві слова на хмаринці та складати речення з набору

слів. Сервіс Learning Apps дозволяє створювати навчальні ігри та вправи, а також використовувати готові шаблони. Google Форми можна використовувати для створення тестів та опитувань. Wordwall (<https://wordwall.net/uk>) допомагає створювати інтерактивні вправи та матеріали.

Висновки. Попри всі виклики війни, яка негативно впливає на усі сфери нашого життя, важливо пам'ятати, що освітній процес не можна скасовувати. З відповідними зусиллями та підтримкою можна зменшити вплив цих викликів та допомогти здобувачам освіти побудувати свій майбутній успішний шлях. Максимально ефективний інструментарій для навчання української мови забезпечить можливості для розвитку здібностей та навчання здобувачів освіти. Українська мова є важливим аспектом культурної та національної ідентичності України, і ця мовна ситуація свідчить про активний розвиток українського суспільства та зусилля збереження та підтримки рідної мови в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел.

1. URL:<https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayinska-mova-pid-chas-viyny-klyuchovi-tendentsiyi-rozvytku>
2. URL:<https://dif.org.ua/article/viyna-i-mova-yak-rosiyske-vtorgnennya-zminilo-stavlennya-ukraintsiv-do-chinnikiv-identichnosti-ekspertne-obgovorennya>
3. URL:<https://urok-ua.com/vykladannya-ukrayinskoyi-movy-ta-literatury-v-umovah-vijny-z-dosvidu-roboty/>